

تعیین کیفیت های محیطی جهت ارتقا کیفیت زندگی در خیابان شهری

مهشاد شاکری مقدم^{۱*}، سید کمال الدین شهریاری^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران
m.shakerimoghadam@gmail.com

^۲ استادیار گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران
shahriari@srbiau.ac.ir

چکیده

بهره‌مندی از زندگی خوب و محیط زندگی مطلوب، حق مسلم تمامی انسان‌هاست اما متأسفانه با روند رو به رشد شهرنشینی و شهرسازی، تخریب منابع طبیعی و تغییر سبک زندگی تا حدودی از کیفیت زندگی افراد کاسته شده است. از طرفی طراحی شهری با دغدغه ارتقا کیفیت محیط سعی در حل مشکلات شهری دارد. لذا مقاله حاضر با هدف تعیین کیفیت های محیطی جهت ارتقا کیفیت زندگی به مطالعه خیابان کریمخان زند تهران به عنوان یکی از خیابان‌های مهم و مرکزی شهر تهران می‌پردازد. این خیابان دارای کیفیت های نامطلوب محیطی می باشد که موجب کاهش کیفیت زندگی افراد شده است. معیار تعیین کیفیت های محیطی بر اساس مفهوم کیفیت زندگی، نیازهای انسان می‌باشد. روش تحقیق تحلیلی- توصیفی و بر اساس مطالعات کتابخانه‌ای و مشاهدات میدانی می‌باشد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد کیفیت محیطی در خیابان شهری شامل امنیت، ایمنی، آسایش اقلیمی و تقلیل آلودگی که در راستای تامین نیازهای اولیه انسان می‌باشد موجب ارتقا کیفیت زندگی آنها می‌شود.

واژه های کلیدی: کیفیت زندگی، نیازهای انسان، کیفیت محیط، خیابان شهری، خیابان کریمخان زند تهران

۱- مقدمه

زندگی انسان در همه قرون و اعصار تابع مسائل و موضوعات محیطی مختلف بوده است و شهر به عنوان یکی از بسترهای زیست انسان، نقش موثری بر سبک زندگی و میزان رضایت و در نتیجه کیفیت زندگی وی دارد. افزایش جمعیت شهرنشین علی رغم توسعه شهرها، باعث ایجاد بحران کیفیت محیط و در نتیجه کیفیت زندگی شده است. این معضل در شهر تهران به عنوان پایتخت و پرجمعیت ترین شهر ایران که شاهد رشد روز افزون جمعیت آن می‌باشیم، بیشتر به چشم می‌خورد. با وجود رشد جمعیت در شهر تهران در سال‌های گذشته، شاهد مهاجرت و کاهش جمعیت ساکن منطقه شش شهرداری تهران می‌باشیم. یکی از دلایل آن کاهش کیفیت زندگی در این منطقه می باشد. خیابان کریمخان زند تهران نیز به عنوان یکی از خیابان های مهم این منطقه به همانند بسیاری از خیابان های شهری به علت توجه بیشتر مدیران و طراحان به حل مسئله دسترسی خودروها، نقش خود را به عنوان فضایی جهت حضور و فعالیت مردم از دست داده است و به مسیری مملو از دود و آلودگی تبدیل شده است. پژوهش حاضر با هدف ارتقا کیفیت زندگی در خیابان کریمخان زند، به بررسی کیفیت های محیطی پاسخگو به نیازهای انسان می پردازد. به منظور دست یابی به چهارچوب نظری، ادبیات مربوطه از طریق مطالعه کتب و نشریات